

NYHETSCHEFER
Lars Björklund
Daniel Hansson
063-15 55 30
nyhetschefen@ltz.se

FÖLJ OSS ÄVEN I DE
HÄR KANALERNA ...

... Facebook

facebook.com/ltz.se
Gilla oss, tipsa oss, läs de senaste nyheterna och kommentera våra artiklar.

... Twitter

twitter.com/ltzse
Läs det senaste från din kommun i Jämtlands län.

... Webben

På ltz.se hittar du de senaste nyheterna, LT-tv, sportens direktsända matcher och mycket annat.

... E-tidningen

Läs papperstidningen i digitalt format. Du kan bläddra, förstora och läsa tidigare utgåvor. Du läser den via ltz.se eller vår e-tidningsapp, den ingår i din prenumeration.

Missa inget!

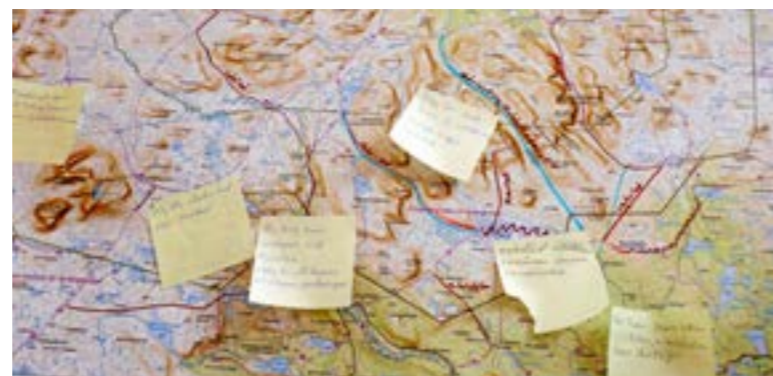
Ladda ner ltz.se som app!
Finns på App store och Google play.

Aktivera ditt konto

PREMIUM När du har aktiverat ditt konto på ltz.se får du tillgång till e-tidningen, allt premiuminnehåll på webben samt specialutgåvor av e-tidningar. Du får även rabatt på direktsända matcher.

Utredningen syftar också till att se över vindskydd och ledcentraler i hela området.
FOTO: ALEXANDRA WESTERLUND KARLSSON

Gula lappar fastsatta direkt på kartan över fjällområdet vittnar om olika förslag som folk har som kan förbättra lednätet.
FOTO: CATARINA MONTELL

De ska utreda populära fjälleder

ÖSTRA VÄLÅDALEN Det statliga fjälledsnätet i västra Jämtlandsfjällen behöver ses över. Just nu pågår en stor översyn för att till årsskiftet kunna lägga fram förslag och underlag till eventuella beslut på förändringar av lederna, inklusive tillhörande anläggningar som vindskydd och ledcentraler. Exempelvis kan det bli aktuellt med vissa justeringar när det gäller den klassiska Jämtlandstriangeln.

Alla sommarleder samt vinterleder (för både skidåkning och skoteråkning) i fjällområdet Vålådalen-Sylarna-Helags-Tossåsen ingår i den översyn som just nu görs av Länsstyrelsen i Jämtlands län, på uppdrag av Naturvårdsverket. Utredningen är en del i det pågående arbetet kring en eventuell nationalpark. Men oavsett om det blir någon nationalpark eller ej behöver översynen göras och ska resultatet kunna användas, berättar Torkel och Annica Idestrom som driver projektet. De har båda en bakgrund som egenföretagare i Östra Vålådalen inom fjällturism, men också inom länsstyrelsen som de nu återigen är anställda vid. De har på flera sätt god kunskap om det område de utreder.

– Vi tittar på helheten i ledstrukturen och även på de leder som ansluter till det möjliga nationalparksområdet, säger Annica. Helhetsgreppet är viktigt.

Utredningen görs genom att de väver samman befintlig kunskap om området, exempelvis renskötmans och naturbevakarnas, tillsammans med forskning på sådant som markslitage och andra störningar i naturen. Samtidigt ska de ta hänsyn till kulturhistorien i området, upplevelseperspektivet, olika naturvärden samt fjällsäkerheten. Även regelverket, i form av bland annat miljöbalken, rennärlagslagen och kulturmiljölagen, måste de förhålla sig till.

– Ytterligare en viktig del i arbetet är att hämta in synpunkter, förslag och idéer

från allmänhet, företagare, föreningar med flera. Det finns otroligt mycket bra tankar och förslag ute i bygderna som vi tar med oss och använder i vårt arbete, säger Annica.

– Vi behöver även ta hänsyn till klimatförändringarna. Leder som tidigare fungerat bra, kan i dag vara sämre på grund av snöbrist eller att det är blött. Det riskerar rent av att bli farligt på vissa ställen, säger Torkel och nämner exempel som förrådiska isar, farliga myrar eller vattendrag som numera får så höga flöden att det krävs broar för att ta sig över.

– Vi måste hitta långsiktigt hållbara lösningar på ledstrukturen som kan skapa win-win och bli så bra som möjligt, för de olika intressen som ska fungera sida vid sida i området, säger Annica.

Den tydligaste utmaningen att lösa i området finns mellan rennärlagen och turismnärlagen.

– Där måste vi titta på hur vi kan bygga upp ledssystemet så att det blir så lite störningar som möjligt på

renen. Renen och rennärlagen är viktig i området och de båda ska kunna finnas kvar, det är allas ambition, säger Annica.

– Samtidigt ökar antalet besökare och nya aktiviteter stadigt i området och det måste vi hantera på bästa sätt så att inte oacceptabla skador eller störningar uppstår. Genom att föra kontinuerliga samtal tar vi steg för steg framåt och vi tror absolut vi kan hitta bra lösningar, säger hon.

Det innebär att vissa leder kan behöva flyttas och dras om.

– Jämtlandstriangeln är det tydligaste exemplet just nu. Där är det högt besöksstryck samtidigt som det är ett viktigt område för Handölsdalens sameby och deras renar, framförallt sommartid. Vi måste titta på hur vi kan lösa det på ett bra sätt, säger hon.

Klimatförändringarna och de skiftande snömängderna kan leda till att man framöver måste vara mer flexibla i leddragningen. Det skulle exempelvis kunna bli så att man sätter ledkappor där

det blir tillräckligt med snö och där förhållandena är säkra, eller att man under sommar och höst rekommenderar olika varianter på en ledsträcka beroende på var renarna uppehåller sig.

Ledutredningen syftar också till att peka ut områden som ska fortsätta vara orörda.

– Bunnerfjällen är ett exempel där det inte finns några leder i dag. Där kommer vi heller inte lägga något förslag om exploatering eftersom det är ett viktigt område både ur naturvårdssynpunkt och för rennärlagen, säger Annica.

Utredningen kan även innebära att några leder föreslås tas bort på grund av att de används väldigt lite och kanske inte underhålls längre.

– Det är viktigt att de begränsade resurser som finns används på bästa tänkbara sätt, säger Torkel.

Text
Catarina Montell
063-15 55 33
catarina.montell@mittmedia.se

Många har lämnat förslag på ändringar

ÖSTRA VÄLÅDALEN – Vi har fått in otroligt mycket förslag från folk till ledutredningen, säger Annica Idestrom, projektledare.

– Det finns en stor vilja bland folk att bidra med sin erfarenhet, kunskap och tankar kring det här, säger Annica och berättar att man kan både ringa, mejla och skriva brev med synpunkter.

I vintnas hölls öppna möten i Storsjö, Ljungdalen, Halen, Vålådalen och Ånn där ordsbor, representanter från föreningar och organisationer samt företagare deltog.

På extra stora kartor över fjälltrakterna finns förslag inritade och det sitter post-it-lappar som vittnar om de idéer som lämnades in. På projektets hemsida kan man löpande ta del av alla förslag som lämnas in till utredningen.

– Det är allt ifrån ”ta bort alla leder” till ”dra en asfalterad väg mellan Storulvån och Ljungdalen” eller tillåt skoteråkning överallt i hela fjällområdet, berättar Annica och Torkel Idestrom.

– Troligen kommer ytterligare något öppet möte genomföras i höst och då i Östersund. Det har kommit in önskemål om det, och då är

det viktigt att lyssna, säger Torkel.

Frågan om det blir en nationalpark har dykt upp under projektets gång också, eftersom ledutredningen är en del av den processen. Nationalparksfrågan är för vissa väldigt känsloladdad, men de känsloladdade verkar inte ha tippat över på ledutredningen. Troligtvis verkar de flesta se nyttan med att lederna får sig en rejäl översyn – oavsett om det blir nationalpark eller ej, menar Annica och Torkel. – Även om ledutredningen är en del av nationalparksprocessen, ska resul-

tatet från utredningen kunna användas oavsett om det blir en nationalpark eller inte. Därför jobbar vi med två scenarier – fortsatt förvaltning och skötsel som idag, eller nationalpark. Det här är för att få till ett bra lednät som på kort och lång sikt ska gynna alla som är eller verkar här, säger de.

Nu ska idéerna och den samlade kunskapen sammanställas och vägas ihop med de inventeringar som görs ute i naturen, för att i slutet på året bli till förslag på vilka eventuella förändringar som bör göras.

– Vi tar själva inga beslut,

utan vi tar fram underlag som antingen går vidare till nationalparksprocessen eller till den fortsatta ledförvaltningen här i länet, beto-
nar Annica.
Nu ska idéerna sammanställas och vägas ihop med de inventeringar som gör ute i naturen, för att i slutet på året bli till färdiga förslag på vilka förändringar som bör göras.
– Vi tar själva inga beslut,
utan vi tar fram underlag som antingen går vidare till nationalparksprocessen eller till den fortsatta ledförvaltningen här i länet, beto-
nar Annica.

Catarina Montell

Torkel och Annica Idestrom håller i ledutredningen hos länsstyrelsen. De har en god kunskap om det område de utreder då de båda har en bakgrund som egenföretagare i Östra Vålådalen inom fjällturism, men de har också tidigare jobbat inom länsstyrelsen.
FOTO: CATARINA MONTELL